

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали
IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»
17 квітня 2016

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет іноземної філології
Кафедра романо-германської філології
Кафедра практики англійської мови
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра іноземних мов

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали

IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми сучасної іноземної філології»

Рівне – 2016

ББК 80
Ф 54
УДК 80

Філологічні витоки: Матеріали IV Всеукраїнської заочної студентської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної іноземної філології» (17 квітня 2016 р.). – Рівне: РДГУ, 2016. – 244 с.

Редакційна колегія:

Михальчук Н.О., доктор психологічних наук, завідувач кафедри практики англійської мови, РДГУ;

Мартинюк А.П., кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов, ЛНТУ;

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

Рецензент:

Воробйова Л.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри теорії літератури та славістики РДГУ.

Упорядник випуску:

Воробйова І.А., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри романо-германської філології, РДГУ.

– натяки, недомовки і посилання автора, про яких читачеві, а часто і перекладачеві потрібно здогадуватися [4, 43].

Отже, сучасний жанрово оновлений детектив може викликати низку лексичних труднощів перекладу художнього тексту. Складність перекладу зумовлена наявністю великої кількості власних назв, своєрідністю оповіді, особливістю мовленнєвих характеристик персонажів. Перекладачка, створила оригінальний і водночас адекватний переклад, але все ж таки відступала від тексту оригіналу, пропонуючи читачеві власні творчі розв'язання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Браун Д. Янголи і Демони [Електронний ресурс] / Д.Браун. – Режим доступу: <http://mreadz.com/new/index.php?id=8183>
2. Виноградов В. С. Перевод. Общие и лексические вопросы / В.С.Виноградов. – Москва: КДУ, 2006. – 240 с. – (3). – (Учебное пособие).
3. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад / Р.П.Зорівчак. – Львів: Львівський державний університет, 1989. – 216 с.
4. Флорин С. Муки переводческие / С.Флорин. – Москва: Высшая школа, 1983. – 213 с.
5. Brown D. Angels and Demons [Електронний ресурс] / D.Brown. – Режим доступу : http://www.rednovels.net/thrillers/AngelsDemons_1/
6. Maitra K.K. Encyclopaedic Dictionary of Clothing and Textiles / K.K.Maitra. – New Delhi: Mittal Publications, 2007. – 512 p.

Науковий керівник: канд. пед. н., доц. кафедри романо-германської філології РДГУ Воробйова І.А.

Тарарук Д.П.
Рівненський державний гуманітарний університет
Рівне

ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОСВОЄННЯ МОВНОГО ПРОСТОРУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (на матеріалі роману Д.Д.Селінджера «The Catcher in the Rye» і російськомовного перекладу С. Махова та М. Немцова)

Із розвитком перекладознавства зростають вимоги до якості перекладу. Перекладознавці все частіше наголошують на тому, що врахування лише особливостей мов оригіналу та перекладу не забезпечує високоякісних результатів роботи перекладачів. Кваліфікований переклад вимагає досягнення комунікативно-прагматичної рівноцінності текстів оригіналу і перекладу.

Перетворення, за допомогою яких здійснюється перехід від одиниць оригіналу до одиниць перекладу, називаються перекладацькими трансформаціями. Однак термін «перетворення» не можна розуміти буквально: текст оригіналу «не перетворюється» сам по собі, створюється другий текст засобами іншої мови.

Трансформація – основа більшості прийомів перекладу, яка полягає в зміні формальних (лексичні або граматичні трансформації) або семантичних (семантичні трансформації) компонентів вихідного тексту при збереженні інформації, призначеної для передачі [5].

Переклад не може бути абсолютним аналогом оригіналу, а це означає, що головне завдання перекладача полягає в тому, щоб створити текст максимально наближений до оригіналу з точки зору семантики, структури та потенційного впливу на користувача цього перекладу. Основна проблема полягає в тому, що між мовами оригіналу та перекладу не завжди можна знайти мовні паралелі – семантичні та структурні аналоги: однакові моделі речень чи словосполучень, повний збіг семантичних значень слів тощо. Саме тут перекладач має застосовувати перекладацькі трансформації [4].

Латишев Л.К. називає три основні причини використання перекладацьких трансформацій: 1) розходження в системах мов оригіналу та перекладу; 2) розходження норм в мовах тексту перекладу та тексту оригіналу; 3) відсутність узусів носіїв мов-оригіналу та мови-перекладу [3].

На думку В.Н.Комісарова, перекладацькі трансформації залежно від характеру перетворень поділяються на лексичні (перекладацька транскрипція, транслітерація та перекладацьке калькування), граматичні (дослівний переклад, розчленування речень, об'єднання речень та граматичні заміни) та лексико-граматичні (прийом антонімічного перекладу, прийом описового перекладу та прийом компенсації) [2].

Бархударов Л.С. виокремлює такі перекладацькі трансформації: граматичні, серед яких перестановки, заміни, опущення та додавання; лексичні заміни (конкретизація та генералізація) та комплексні лексико-граматичні заміни (антонімічний переклад) [1].

Розглянемо вказані вити перекладацьких трансформацій докладніше.

Лексичні трансформації описують формальні і змістовні зв'язки між словами і словосполученнями в оригіналі і перекладі. До формальних перетворень відносять: перекладацьку транскрипцію / транслітерацію та перекладацьке калькування. Нерідко застосовується комбінування трансформацій, наприклад, транскрипції і транслітерації.

При транслітерації іноземні власні імена та географічні назви передаються буквами алфавіту мови-переймача без врахування особливостей вимови (*Hull – Гуль, Hudson – Гудзон*). Транскрипція або транскрибування полягає у фонетичній передачі імені так, як звучить іноземною мовою (*Brighton – Брайтон, New York – Нью-Йорк*).

Отже, аналіз текстів перекладів роману Д.Д.Селінджера «*The Catcher in the Rye*» дозволяє нам твердити, що більшість власних імен передані мовою перекладу саме за допомогою транскрипції або транслітерації. Наприклад:

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He's in Hollywood .	Он работает в Холливуде .	Живет в Голливуде .
Where I want to start telling is the day I left Pencey Prep .	Начну, пожалуй, с того, как уехал из Пенси	Я вот откуда начну – с того дня, когда свалил из подготовишки Пеней .
Anyway, it was the Saturday of the football game with Saxon Hall .	Короче, дело происходило в субботу, шла футбольная встреча с Саксон-Холлом .	Короче, в ту субботу был футбол с Сэксон-Холлом .

Коли переклад стосується поширених назв (великих міст, річок, відомих історичних особистостей) або уживаних імен, перекладач керується традицією – незалежно від можливості ближче підійти до справжнього звучання.

Anthony Wayne Avenue – улица Энтони Уэйна.

Деякі проблеми можуть виникати при перекладі назв навчальних закладів в умовах різних освітніх традицій в різних країнах. Так, в американській системі освіти слово *school* широко застосовується до цілої низки навчальних закладів, абсолютно різних за рівнем і типом.

Whooton School – Хуттнонская Школа.

Отже, на нашу думку, перекладачам варто було б підійти ретельніше до передачі подібних назв, адже вони фактично не відобразили специфіку оригінальних онімів, адже в російському тексті їхні конотації та внутрішня форма значно відрізняються від тексту оригінального. «Авеню», наприклад, суттєво відрізняється від «вулиця», адже авеню – це дуже широка вулиця, по обидва боки якої ростуть дерева. В російських та українських реаліях такий тип внутрішньоміського об'єкту нагадує, скоріше, проспект, але аж ніяк не вулицю.

Подібною виявляється і проблема з передачею лексеми «*School*» словом «школа». В системі освіти США цим терміном можуть називати не лише середній загальноосвітній навчальний заклад (як це є в Росії та Україні), а низку навчальних установ: навчальні курси, власне школи, факультети та коледжі в системі університету, тощо. Тому вживання терміну

«школа» в даному аспекті вбачається невиправданим, адже не передає країнознавчих особливостей функціонування даного предмету об'єктивної реальності.

Вельми частим прийомом слід назвати спосіб перекладу лексичних одиниць оригіналу шляхом використання в перекладі одиниць оригіналу, значення яких не збігається зі значеннями вихідних одиниць, але може бути виведено з них з допомогою певного типу логічних перетворень.

Основними видами лексико-семантичних заміни є конкретизація, генералізація і модуляція (смысловий розвиток) значення вихідної одиниці.

Конкретизацією називається заміна слова або словосполучення мови оригіналу з більш широким предметно-логічним значенням словом і словосполученням мовою перекладу з більш вузьким значенням.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
«You will,» old Spencer said. «You will, boy. You will when it's too late.»	– А помыслишь. Придётся помыслить, дружок. Но станет слишком поздно.	– А оно тебя озаботит, – говорит этот Спенсер. – Непременно, мальчик мой. Но тогда будет слишком поздно.
He said that the boy that had created the disturbance in chapel wasn't fit to go to Pency.	Дескать ученик, нарушивший порядок в храме, в Пенси учиться недостойн.	Сказал, что мальчик, вызвавший нарушение порядка в капелле, недостойн учиться в Пеней.

Приём генералізації значень є протилежним диференціації та конкретизації, оскільки він полягає у заміні часткового загальним (видового поняття родовим). Він застосовується значно рідше, що пов'язано з особливостями англійської лексики. Слова англійської мови частіше мають абстрактний характер, ніж українські чи російські слова, які відносяться до того ж самого поняття. Іноді генералізація застосовується згідно зі стилістичними нормами.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
But I just couldn't hang around there any longer, the way we were on opposite sides of pole, and the way he kept missing the bed whenever he chucked something at it, and his sad old bathrobe with his chest showing, and that grippy smell of Vicks Nose Drops all over the place.	Но всё равно я ни в какую б не остался, ибо слишком уж мы разные, к тому ж он всю дорогу мажет, бросая чего-нибудь на кровать, да из-за застиранной, распахнутой на груди пижамы, из-за удушливого запаха капель от насморка .	Но не могу ж я тут зависнуть, раз мы с ним по разные концы дышла, и он недобрасывает до кровати, если что — нибудь на нее кидает, и у него тоскливый халат, из которого грудь выглядывает, и гриппозная эта вонь от закапки в нос повсюду.
He was one of these tall, roundshouldered guys – he was about six four – with lousy teeth	А сам длинный, как жердь , – метр девяносто пять, не меньше – плечи покатые и зубы вшивые.	Он такой дылда, плечи покатые – росту в нем где-то шесть и четыре, – и с паршивыми зубами.

Приём смыслового розвитку полягає в заміні словникового відповідника при перекладі контекстуальним, який логічно з ним пов'язаний. Сюди відносяться різні метафоричні й метонімічні заміни, які продукуються на основі категорії перехрещення. Відношення перехрещення мають місце, коли лише частина об'єму одного поняття входить в об'єм другого і, в свою чергу, частина об'єму другого поняття входить в об'єм першого.

Якщо врахувати, що усі повнозначні частини мови підрозділяються на три категорії: предмети, процеси й ознаки, то при перекладі спостерігається неймовірно розмаїття заміни як у середині кожної категорії, так і між різними категоріями. Щоб передати один і той самий зміст засобами іншої мови, часто не має значення, якою формою слова буде виражений цей зміст. Предмет може замінитися його ознакою, процес предметом, ознака предметом або процесом і т.д.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
----------	-----------------	------------------

Then this girl gets killed, because she's always speeding .	А потом девушка погибает – ведь она вечно гоняла точно сумасшедшая .	А девка потом убивается, потому что все время превышает скорость .
--	---	---

Англійська та російська мови є різноструктурними у зв'язку з тим, що синтаксичні системи двох мов є різними. А тому і виникає потреба в граматичних трансформаціях

За словами Л.С.Бархударова [1], всі види перетворень чи трансформацій здійснюваних в процесі перекладу можна звести до чотирьох типів, а саме:

Перестановка – це зміна розташування мовних елементів в тексті перекладу в порівнянні з текстом оригіналу.

Англійське речення зазвичай починається з підмета, за яким слідує присудок, а в російській мові на початку речення часто стоять другорядні члени, за ними йде присудок і лише в кінці – підмет.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
Say he had a tie on that you liked a helluva lot—I'm just giving you an example, now.	Скажем, на нём галстук, который тебе обалденно лёг на душу – ну просто для примера	Скажем, носит он галстук, который тебе нравится, как не знаю что, – это я тебе пример даю просто.
I'm the most terrific liar you ever saw in your life. It's awful.	Вы сроду не видали столь обалденного вруна, как я.	Я очень неслабо вру, вы такого в жизни не видели.

Часто при перекладі відбувається зміна порядку членів складного речення – головного і підрядного речення.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He made a pot of dough in the undertaking business after he got out of Pencey	После выпуска заработал кучу бабок на похоронных делах	Доучившись, он сделал кучу грошей на похоронах.
Where I lived at Pencey, I lived in the Ossenburger Memorial Wing of the new dorms.	В Пенси я жил в новой общега имени Оссенбёргера.	В Пеней я жил в новой общега, в крыле имени Оссенбергера.

Перестановки (як вид перекладацької трансформації) зустрічаються досить часто, часто вони супроводжуються іншими видами перекладацьких трансформацій.

Заміна – найбільш поширений і варіативний вид перекладацької трансформації. У процесі перекладу заміні можуть піддаватися як граматичні конструкції, так і лексичні одиниці, у зв'язку з чим можна говорити про граматичні та лексичні заміни.

До граматичних замін відносяться такі типи:

а) заміна форм слова;

Норми англійської мови диктують вживання форми теперішнього часу в підрядних реченнях часу або умови, тобто там, де російське еквівалентне дієслово матиме форму майбутнього часу .

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
If he ever gets married, his own wife 'll probably call him «Ackley»	В случае рано или поздно женится, супруга наверняка станет звать его «Акли»	Если он когда-нибудь женится, наверно, и жена будет звать его «Экли»

б) заміна частин мови;

При перекладі з англійської російською відбувається зворотна заміна займенника іменником.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
The arms were in sad shape, because everybody was always sitting on them, but they were pretty comfortable chairs .	На ручках вечно кто-нибудь сидит, потому они дико обтрёпаные, но сами кресла очень удобные .	Ручки у них уже свое доживали, потому что на них всегда кто-нибудь садился, но кресла все равно были вполне удобные такие.

Закономірною є заміна при перекладі англійського герундія – імені діяча (зазвичай з суфіксом *-er*) російською особистою формою дієслова. Такого роду приклади зустрічаються дуже часто.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
You were a goner anyway, but not as quick if you didn't look up right away	Приплыл-то ты в любом случае, но не сразу подняв глаза, не столь быстро.	С таким, как Экли, от книжки оторвешься – и капец. Тебе по-любому капец, но хоть не так быстро.

в) заміна членів речення (перебудова синтаксичної структури речення):

- заміна займенників;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He didn't like it when you call him «Ackley kid».	Он не любит, когда его называют «Акли-молокосос»	Ему не нравится, если его зовут «сыном»

г) синтаксичні заміни в складному реченні:

- заміна простого речення складним;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
Even without looking up, I knew right away who it was. It was Robert Ackley, this guy that roomed right next to me.	Даже не глядя сразу ясно: Роберт Акли, чувак из смежной комнаты.	Даже не глядя, сразу понял, кто. Роберт Экли, этот парень, что живет рядом.

- заміна складного речення простим;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
I took off my coat and my tie and unbuttoned my shirt collar; and then I put on this hat that I'd bought in New York that morning.	Короче, снимаю куртку, галстук, расстёгиваю воротник рубашки, надеваю кепку. Утром в Новом Йорке купил красную охотничью кепку	Я снял куртку и галстук, расстегнул воротничок, а потом надел кепарь, который утром купил в Нью-Йорке.

- заміна сполучникового типу зв'язку безсполучниковим;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He probably just shoves them in a sack and dumps them in the river	Ну, короче, он отвалил Пенси воз капусты, вот наше общежитье и назвали его именем.	Короче, Пеней он отслюнил кучу грошей, и в честь него назвали это наше крыло.

- заміна безсполучникового типу зв'язку сполучниковим;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
I could feel him standing on the shower ledge, right behind my chair, taking a look to see if Stradlater was round	Чувствую, стоит на высоком пороге душевой прям за моим креслом и смотрит, нет ли поблизости Страдлейтера.	Я чувствовал, как он стоит на порожке душа прямо за моим креслом — заглядывает, дома ли Стрэдлейтер.

Додавання. Цей тип перекладацької трансформації ґрунтується на відновленні під час перекладу опущених «доречних слів» [3].

Стилі англійські речення вимагають в російській мові більш розгорнутого вираження думки.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
Boy, was he sore.	Ё-моё, прям позеленел от злости.	Ух как он расвирепел.

Варто зазначити, що англійські речення є більш стислими за своєю синтаксичною структурою, а відтак, вимагають більш розгорнутого вираження думки в російській мові. Тому метод додавання виявляється досить актуальним при перекладі з англійської мови російською. Наприклад:

- відсутність відповідного слова чи відповідного лексико-семантичного варіанта даного слова;

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He kept right on cutting them over the floor, though.	А он продолжает стричь над полом. Во воспитаньице! Ужас, честное слово.	Только он все равно на пол стриг. Паршивые у него манеры. Без балды.

Особливу складність представляють атрибутивні сполучення, що складаються з поєднань «іменник + іменник», а також «прикметник + іменник».

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
It was partly a phony kind of friendly, but at least he always said hello to Ackley and all	Конечно, дружелюбие-то не совсем искреннее, но хоть всегда с Акли здороваются, всё такое.	Дружелюбие у него, правда, отчасти фуфловое, но он, по крайней мере, с Экли всегда здороваются и всяко-разно.

Опущення – явище, прямо протилежне додаванню. Під опущеними мається на увазі випущення тих чи інших «надлишкових» слів при перекладі.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
I 'd only read about three pages, though, when I heard somebody coming through the shower curtains.	Пробежал всего страницы три – и слышу, кто-то отодвигает занавеску от душа.	Только успел страницы три, и тут слышу, через шторы ванной кто-то идет.
He shoved my book back with his hand so that he could see the name of it	Повернув обложку, посмотрел названьё	Он ее пихнул, чтоб посмотреть название.

За допомогою перекладу, з використанням граматичних і лексичних трансформацій передається аналітичний погляд письменника на морально – психологічні аспекти американської дійсності, він не тільки зберігся, а й став однією з провідних тенденцій національного літературного розвитку. Проблеми, підняті в книзі, є актуальними і в наш час, і зрозумілими, завдяки професійному перекладу.

До числа лексико-граматичних трансформацій відносять антонімічний переклад, експлікацію (описовий переклад), компенсацію.

Антонімічний переклад, який, по суті, є крайньою точкою прийому смислового розвитку, представляє собою заміну якогось поняття мови-джерела протилежним поняттям у мові перекладу. Цей прийом супроводжується перебудовою усього висловлювання з метою зберігання незмінного плану змісту.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
He hardly ever listened to you then you said something.	Вообще крайне редко слушает с ним разговаривающих.	Он вообще почти не слушает, когда ему что-то говоришь.
He stopped reading and put my paper down.	Кончив читать, положил листок.	Он умолк и отложил мою работу.

Компенсацією в перекладі слід вважати заміну елемента оригіналу, який не можна передати елементом іншого порядку згідно із загальним ідейно-художнім характером оригіналу і там, де це є зручним за умов мови перекладу.

Оригінал	Переклад Махова	Переклад Немцова
You could tell he was very ashamed of his parents and all, because they said «he don't» and «she don't» and stuff like that and they weren't very wealthy.	Понимаете, жутко стыдится родителей, всё такое, ибо те говорят «не ложи», «самый лучший», всякую подобную хреноту, к тому ж не шибко богатые.	Сразу видать: ему стыдно штриков и всяко-разно, потому что они говорят «евоинный» и «ейный», и прочую такую фигню, да и грошей у них совсем немного.

Роман Дж.Селінджера став визнаним шедевром світової літератури і серед читачів має неабияку популярність. Проблеми, порушені в книзі, є актуальними і в наш час, і зрозумілими завдяки професійному перекладу.

У 1998 році був випущений переклад Сергія Махова під назвою «Обрив на краю ржаного поля дитинства». Цей переклад планувався до видання ще за життя Нори Галь, котра у рецензії зазначала «о совершенном непрофессионализме автора этой попытки, о полнейшей его глухоте».

У 2008 році з'явився переклад роману, виконаний Максимом Немцовим і названий «Ловець на хлебном поле». Новий переклад викликав у критиків неоднозначні оцінки. Так, Михайло Ідов в своїй рецензії написав, що в редакції Немцова книга, що за легендою закликала Чепмена на вбивство Леннона, «зможе надихнути неврівноваженого читача хіба що на пограбування пивного ларька» і додав, що спроби Немцова «огрубити» і «осучаснити» мову роману, хоч і зрозумілі, але марні, а крім того – дуже незграбні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бархударов Л.С. Язык и перевод. Вопросы общей и частной теории перевода / Л.С.Бархударов. – М.: Международные отношения, 1975. – 324 с.
2. Комиссаров В.Н. Современное переводоведение / В.Н.Комиссаров – М.: Изд-во «ЭТС», 2000. – 424 с.
3. Латышев Л.К. Курс перевода. Эквивалентность и способы её достижения / Л.К.Латышев – М.: Международные отношения, 1981. – 198 с.
4. Лощенова І.Ф., Нікішина В.В. Перекладацькі трансформації як ефективний засіб досягнення адекватності перекладу / І.Ф.Лощенова, В.В.Нікішина. – Філологічні науки, 2014. – С. 102-105.
5. Сэлинджер Дж.Д. Собрание сочинений: пер. с англ. М.Немцова / Дж.Д.Сэлинджер. – М.: Эксмо, 2008. – 704 с.
6. Салинджер Дж.Д. Обрыв на краю ржаного поля детства: 9 рассказов / Дж.Д.Салинджер. – Москва: Аякс ЛТД, 1998. – 311 с.
7. Сіяговська І.Ю. Визначення та класифікація перекладацьких трансформацій у процесі художнього перекладу тексту / І.Ю.Сіяговська. – Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер.: Філологія. Мовознавство. – 2014. – Т. 221, Вип. 209. – С. 89-93.
8. Salinger J.D. The catcher in the rye / J.D.Salinger. – Little, Brown and Company. – 2008. – 216 p.

Науковий керівник: канд. пед. н., доц. кафедри романо-германської філології РДГУ Воробйова І.А.

Угринюк Р.В., Петрина Х.В.
Прикарпатський національний університет ім. В.Стефаника
Івано-Франківськ

ЛЕКСИЧНА СПОЛУЧУВАНІСТЬ ІМЕННИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОДЯКИ

Як відомо, під синтагматичними відношеннями в лексиці мають на увазі передусім синтаксичну, семантичну та лексичну сполучуваність. Під лексичною сполучуваністю у вузькому значенні розуміють здатність слова сполучатись з окремими словами (сполучуваність на рівні одного слова), а в широкому значенні – здатність слова сполучатися з іншими словами в тексті [2, 28]. Тобто сполучуваність слова реалізується в контексті. Дослідження семантичної сполучуваності полягає у вивченні синтагматичних характеристик лексем на рівні підкласу слів.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. ФОНЕТИЧНА, ЛЕКСИЧНА ТА ГРАМАТИЧНА СИСТЕМИ МОВИ І МЕТОДИ ЇХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	4
<u>Андрейко М.А.</u> КЕПКУВАННЯ ЯК ОСНОВНИЙ ЗАСІБ ВИРАЖЕННЯ ВЕРБАЛЬНОЇ АГРЕСІЇ В ПОЛІТИЧНОМУ ДИСКУРСІ	4
<u>Андрощук І.П.</u> СТИЛИСТИЧЕСКОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ПРЕЦЕДЕНТНЫХ ВЫСКАЗЫВАНИЙ В ЗАГОЛОВКАХ ГАЗЕТНЫХ ТЕКСТОВ.....	7
<u>Васькіна Ю.В.</u> МЕТОДИ ДЕРИВАЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ АНТРОПОНІМЦІ.....	10
<u>Гембік Н.М.</u> ПРОБЛЕМА АКТУАЛІЗАЦІЇ МОВНИХ ЗАСОБІВ ФРАНЦУЗЬКИХ РЕКЛАМНИХ ТЕКСТІВ	13
<u>Глабець М.Ю.</u> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ ІНТЕНЦІЇ У КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНІЙ ЛІНГВІСТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ.....	15
<u>Городна Ю.І.</u> МЕТОНІМІЧНІ МОДЕЛІ НОМІНАЦІЇ ПРЕДМЕТІВ МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ (НА МАТЕРІАЛІ АНГЛІЙСЬКОЇ, НІМЕЦЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ).....	19
<u>Гребенюк Ю.К.</u> ДО ПРОБЛЕМИ ДИФЕРЕНЦІАЦІЇ МОВНОЇ ТА КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ КАРТИН СВІТУ	23
<u>Давидович Х.В.</u> ПОНЯТТЯ ЕМОЦІЙНОГО КОНЦЕПТУ В СУЧАСНІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.....	26
<u>Давидюк О.В.</u> РЕАЛІЇ ЯК ЗАСІБ ПЕРЕДАЧІ НАЦІОНАЛЬНОГО КОЛОРИТУ	30
<u>Доброчинська Л.С.</u> ПРАГМАТИЧНІ ФУНКЦІЇ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ В АМЕРИКАНСЬКИХ ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ	34
<u>Кінашук А.В.</u> ТРАГЕДІЯ «РОМЕО ТА ДЖУЛЬЄТТА» В.ШЕКСПІРА: СПРОБА ГЕНДЕРНОГО АНАЛІЗУ	38
<u>Корзієнко Н.В.</u> ЕТИМОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТОПОНІМІВ В АМЕРИКАНСЬКОМУ ВАРІАНТІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	44
<u>Лавренюк О.А.</u> СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ ТИПОВИХ АНГЛІЙСЬКИХ НАЗВ МУЗИЧНИХ ГУРТІВ ТА ВИКОНАВЦІВ.....	47
<u>Левик Ю.І.</u> ЕТНОКУЛЬТУРНИЙ ЗМІСТ ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ СУЧАСНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ З АНІМАЛІСТИЧНИМ КОМПОНЕНТОМ.....	51
<u>Лялька О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» У РОМАНІ ТОМАСА ГАРРІСА «HANNIBAL RISING»	54
<u>Мулько Т.М.</u> ФРАЗЕОЛОГІЗМИ ЯК КОМПОНЕНТ ОБРАЗНОЇ СИСТЕМИ РОМАНУ АГАТИ КРІСТІ «THE MURDER OF ROGER ASKROYD»	58
<u>Осіпчук Т.А.</u> ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ ДІЄСЛІВ РУХУ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ ..61	61
<u>Скрипка В.К.</u> ОСОБЕННОСТИ ПЕРЕВОДА ИМЕН СОБСТВЕННЫХ В АНГЛИЙСКОМ ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ	64
<u>Собіпан Є.О.</u> АВТОРСЬКІ НОВОТВОРИ ЯК ЗАСІБ ВТІЛЕННЯ МІФОЛОГІЧНОЇ КАРТИНИ СВІТУ ДЖ. Р. Р. ТОЛКІНА	67

<u>Соботюк І.О.</u> ЛІНГВІСТИЧНІ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ 'HOME' У РОМАНІ МАРИНИ ЛЕВИЦЬКОЇ «A SHORT HISTORY OF TRACTORS IN UKRAINIAN».....	71
<u>Соцький О.І.</u> ОНОМАСТИКА ТВОРУ «ПІСНЯ ЛЬОДУ Й ПОЛУМ'Я» ДЖОРДЖА МАРТІНА.....	75
<u>Таборовець Я.С.</u> ЛЕКСИЧНІ ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ДЕТЕКТИВНОЇ ПРОЗИ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ ДЕНА БРАУНА «ANGELS AND DEMONS»).....	78
<u>Тарарук Д.П.</u> ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК ОСВОЄННЯ МОВНОГО ПРОСТОРУ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ (на матеріалі роману Д.Д.Селінджера «The Catcher in the Rye» і російськомовного перекладу С. Махова та М. Нємцова).....	81
<u>Угринюк Р.В., Петрина Х.В.</u> ЛЕКСИЧНА СПОЛУЧУВАНІСТЬ ІМЕННИКІВ НА ПОЗНАЧЕННЯ ПОДЯКИ.....	87
<u>Філько Н.І.</u> КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ІНАВГУРАЦІЙНИХ ПРОМОВ ПРЕЗИДЕНТІВ США.....	93
<u>Харечко А.В.</u> КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ НЕГАТИВНИХ ЕМОЦІЙ ЛЮДИНИ ЗАСОБАМИ ПАРЕМІЙ У СУЧАСНІЙ НІМЕЦЬКІЙ ТА АНГЛІЙСЬКІЙ МОВАХ.....	98
<u>Шило О.О.</u> ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ЗАСОБИ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ КОНЦЕПТУ «CONSCIENCE»..	103
<u>Шкабарова В.В.</u> АНГЛОМОВНИЙ МЕДИЧНИЙ ДИСКУРС ЯК ПРОБЛЕМА ПЕРЕКЛАДУ.....	108

СЕКЦІЯ 2. ІНШОМОВНА МІЖКУЛЬТУРНА КОМПЕТЕНЦІЯ В АСПЕКТІ СУЧАСНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.....

<u>Авдошина Г.А.</u> ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ АНГЛОМОВНИХ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ЕМОЦІЙНО-ПОЧУТТЄВОЇ СФЕРИ ЛЮДИНИ.....	111
<u>Бакутіна П.В.</u> ПСЕВДОІНТЕРНАЦІОНАЛІЗМИ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТІВ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	114
<u>Басовець І.М.</u> ВІДОБРАЖЕННЯ МОВНОЇ КАРТИНИ СВІТУ В ГЛОБАЛЬНІЙ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ.....	117
<u>Горшкова О.П.</u> АНГЛОМОВНА МЕТАФОРІКА ПОЛІТИЧНОГО ДИСКУРСУ.....	120
<u>Карпенко Г.О.</u> РОЗУМІННЯ СЕМАНТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ТА МЕТАФОРИ У КОНОТАТИВНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ.....	122
<u>Кликова Е.Д.</u> МЕТАФОРІКА АНГЛОМОВНИХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТІВ.....	127
<u>Ковальова К.О.</u> ФЕНОМЕН «LIE» ЯК ЗАСІБ ВИКРИВЛЕННЯ РЕАЛЬНОСТІ.....	130
<u>Лазутчик М.П.</u> МОВНЕ ВИРАЖЕННЯ КОНЦЕПТУ «СТРАХ» НА МАТЕРІАЛІ ФРАЗЕОЛОГІЗМІВ ФРАНЦУЗЬКОЇ, АНГЛІЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ МОВ (ПОРІВНЯЛЬНИЙ АСПЕКТ).....	133
<u>Михайлюкова Т.В.</u> МОВНА КАРТИНА СВІТУ ЯК ОСНОВНЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ.....	136
<u>Немеришина М.В.</u> КОНЦЕПТ «ДРУЖБА» В ФРАНЦУЗЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ (НА МАТЕРІАЛІ ПАРЕМІЙ).....	140

<u>Павлюк Б.А.</u> ЗАСОБИ ВИРАЖЕННЯ ІНВЕКТИВ У РОЗМОВНОМУ ДИСКУРСІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ.....	144
<u>Пляшко О.В.</u> ЕВФЕМІЗМИ ЯК ЗАСІБ МАНІПУЛЮВАННЯ В МОВІ РЕКЛАМИ	147
<u>Рарок Ю.Р.</u> МОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ФРАНЦУЗЬКОЇ МОВИ У ФРАНКОМОВНИХ КРАЇНАХ: КАНАДІ, БЕЛЬГІЇ, ШВЕЙЦАРІЇ (НА ОСНОВІ ФОНЕТИЧНОЇ, ЛЕКСИЧНО ТА ГРАМАТИЧНОЇ СИСТЕМ МОВИ).....	151
<u>Сабанюк О.П.</u> КОНЦЕПТ ЯК КЛЮЧОВЕ ПОНЯТТЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИВЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «КОНЦЕПТ»	155
<u>Садієва Г.А.</u> ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСФОРМАЦІЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ТЕКСТІВ ДІЛОВОГО СТИЛЮ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ.....	160
<u>Слобожан Д.О.</u> СЕМАНИКА І СТРУКТУРА АНГЛОМОВНИХ ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕРМІНІВ	163
<u>Степанюк Ю.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ВІДТВОРЕННЯ ЕЛІПТИЧНИХ КОНСТРУКЦІЙ В УКРАЇНОМОВНОМУ ПЕРЕКЛАДІ РОМАНУ ДЖ. РОУЛІНГ «ГАРРІ ПОТТЕР І НАПІВКРОВНИЙ ПРИНЦ»	166
<u>Хлисту́н А.А.</u> АБРЕВІАТУРИ І СКОРОЧЕННЯ В АНГЛОМОВНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-ПУБЛІЦИСТИЧНИХ ТЕКСТАХ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.....	172
СЕКЦІЯ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВА.....	175
<u>Бокач М.В.</u> КАТЕГОРІЇ ПРОСТОРУ ТА ЧАСУ В ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧОМУ ДИСКУРСІ	175
<u>Головачик Т.О.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПОЕТИКИ ГОТИЧНОГО У ЛІТЕРАТУРІ	177
<u>Івашкевич Е.Е.</u> THE AMPLIFICATION OF COLLOQUIAL AND EVERYDAY VOCABULARY IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL «THE CATHER IN THE RYE» BY JEROME DAVID SALINGER	181
<u>Кир'янчук Т.Б.</u> ПОЕТИКА ХУДОЖНЬОГО ХРОНОТОПУ В РОМАНІ ДЖЕЙМСА ДЖОЙСА «УЛІС».....	185
<u>Козачук В.М.</u> ЕПІГРАФ ЯК СИЛЬНА ПОЗИЦІЯ (НА ПРИКЛАДІ ОПОВІДАНЬ Е.А.ПО)..	188
<u>Матчук А.Л., Вокальчук О.Є.</u> ФІЛОСОФІЯ Й ЕСТЕТИКА ПОСТМОДЕРНУ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРІВ КУРТА ВОННЕГУТА Й БЕРНАРА ВЕРБЕРА)	194
<u>Наумчук А.І.</u> ОСОБЛИВОСТІ СТРУКТУРНО-ОБРАЗНОЇ ПОБУДОВИ ІСТОРИЧНИХ РОМАНІВ МАРІО ВАРГАСА ЛЬОСИ.....	198
<u>Пономаренко І.</u> ОСОБЛИВОСТІ ПЕРСОНАЖНОГО СВІТУ РОМАНІВ Е.М. РЕМАРКА...	196
<u>Теребінська Т.В.</u> ХУДОЖНІЙ СВІТ РОМАНУ АЙРІС МЕРДОК «ПІД СІТКОЮ»	204
<u>Трубенюк Я.А., Шахновська І.І.</u> ТРУДНОЩІ ПЕРЕКЛАДУ ЗАСОБІВ ЕКСПРЕСІВНОСТІ В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ.....	209
<u>Шибко А.А., Галич О.А.</u> СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИЙ ОБРАЗ АНГЛІЇ У ТВОРАХ ЧАРЛЬЗА СНОУ («НАСТАВНИКИ», «КОРИДОРІ ВЛАДИ»).....	212
СЕКЦІЯ 4. НОВІТНІ МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ.....	214

<u>Войчук І.С.</u> РОЗВИТОК ІНШОМОВНИХ КОМУНІКАТИВНИХ УМІНЬ УЧНІВ У ПОЗАКЛАСНІЙ РОБОТІ	214
<u>Зелінська А.В.</u> ЧИТАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ	216
<u>Козій В.В.</u> ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРОВАНІХ УРОКІВ У НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	220
<u>Коханевич М.І.</u> МЕТОД ПОВНОЇ ФІЗИЧНОЇ РЕАКЦІЇ ЯК НОВИЙ ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ЛЕКСИКИ	223
<u>Маньковська О.Я.</u> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ АУДИТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В УЧНІВ СЕРЕДНЬОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	225
<u>Осипчук І.Л.</u> ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ ЗА МЕТОДОМ ПРОЕКТІВ НА СТАРШОМУ СТУПЕНІ НАВЧАННЯ.....	229
<u>Старіцина А.О.</u> КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ТА ДЖЕРЕЛА АВТЕНТИЧНИХ І НАВЧАЛЬНИХ ПІСЕНЬ	235
<u>Степанець Н.В.</u> РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНОГО ІНТЕРЕСУ ПІДЛІТКІВ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	237
<u>Чертенко В.А.</u> ВИКОРИСТАННЯ ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	240
<u>Шевчук О.В.</u> ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ТВОРЧОГО ПИСЬМА ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ НА СЕРЕДНЬОМУ ЕТАПІ НАВЧАННЯ.....	243

Наукове видання

ФІЛОЛОГІЧНІ ВИТОКИ

Матеріали IV Всеукраїнської
заочної студентської науково-практичної конференції
«Актуальні проблеми
сучасної іноземної філології»

Відповідальний за підготовку збірника до видання **Воробйова І.А.**

Комп'ютерна верстка **Воробйова І.А.**